

BELEIDSPLAN PROTESTANTSE GEMEENTE GASTEL & KRUISLAND

2011 - 2016

Auteur	Kerkenraad
Versie	1.0
Plaats	Oud Gastel
Kenmerk	Beleidsplan 2011 - 2016

VERSIE INFORMATIE

Versie	Datum	Bijzonderheden	Auteur
0.1	21-5-2011	Initiële versie	Kerkenraad
0.2	1-6-2011	Opmerkingen verwerkt	Kerkenraad
0.3	29-6-2011	Typefouten verbeterd	Kerkenraad
1.0	7-8-2011	Laatste opmerkingen verwerkt	Kerkenraad

Copyright protestantse gemeente Gastel & Kruisland ©

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt (voor willekeurig welke doeleinden) door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband, elektronisch of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de kerkenraad van de protestantse gemeente Gastel & Kruisland. Dit rapport is enkel en alleen bedoeld voor intern gebruik voor hierboven genoemd(e) Gemeente.

VERZENDLIJST

Naam	Functie

INHOUDSOPGAVE

1.	ALGEMEEN	1
1.1	Profielschets en geschiedenis van de protestantse gemeente te Gastel & Kruisland	1
1.2	SOCIALE KAART BURGERLIJKE GEMEENTEN	2
1.2.1	<i>Kruisland</i>	2
1.2.2	<i>Oud Gastel / Stampersgat:</i>	2
2	ORGANISATIE:	4
2.1	Leden statistiek	4
2.2	Organisatie: Structuur.....	4
2.2.1	<i>Bestuur</i>	4
2.2.2	<i>Samenkomsten kerkenraad</i>	5
2.2.3	<i>Verkiezing en benoemingen</i>	6
2.2.4	<i>Kerkelijk bureau</i>	6
3	EREDIENST	7
3.1	Inleiding	7
3.2	De liturgie	7
3.3	Gemeentezang en muziek	8
3.4	Doop en Avondmaal.....	8
3.5	Bevestiging van ambtsdragers	8
3.6	Trouwdiensten.....	8
3.7	Technische mogelijkheden	8
3.8	Kindernevendienst	9
4	PASTORAAT EN GEMEENTEOPBOUW	11
4.1	Wijkindeling.....	11
4.2	Ouderen.....	11
4.3	Jongeren	11
4.4	De middengroep	11
4.5	Nieuw ingekomenen	11
4.6	Catechese en toerusting	12
4.7	Gemeenteavonden	12
4.8	Oecumene	12
5	DIACONIE.....	13
5.1	Inleiding	13
5.2	Doelstelling.....	13
5.3	Taken.....	13

5.4	ZWO	14
6	COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS.....	16
6.1	Inleiding	16
6.2	Financieel beheer	16
6.2.1	<i>het beschikken over voldoende liquide middelen</i>	16
6.2.2	<i>Beleggingen</i>	17
6.2.3	<i>Verjaardagfonds</i>	17
6.2.4	<i>Algemeen</i>	17
6.3	Het beheer van de onroerende goederen.....	18
6.4	Personele aspecten	19
6.5	Kansen en bedreigingen.....	21
7	NIEUW BELEID	22

1. ALGEMEEN

1.1 Profielschets en geschiedenis van de protestantse gemeente te Gastel & Kruisland

De protestantse gemeente te Gastel & Kruisland is op 1 juli 1997 als hervormde gemeente ontstaan door de samenvoeging van twee hervormde gemeenten; de hervormde gemeente Kruisland en de hervormde gemeente Oud en Nieuw Gastel.

Als gevolg van de jarenlange samenwerking was deze samenvoeging een logische stap. Tevens gaf het de nieuwe gemeente meer ruimte op bestuurlijk vlak.

Met de protestantse gemeente Oudenbosch C.A. vormt de gemeente sinds 1954 een combinatie die de beschikking heeft over 1 fulltime predikantsplaats. Deze plaats wordt momenteel ingevuld door het predikantenechtpaar H.J. Inkelaar en Ch. Inkelaar-de Mos, ieder voor 50%.

In november 2004 is bij besluit van de Classis West-Brabant de gemeente aangemerkt als protestantse gemeente.

Binnen de organisatie van de Protestantse Kerk Nederland maakt de protestantse gemeente onderdeel uit van de Protestantse Classis West-Brabant, die in regionaal verband deel uit maakt van de Algemene Classicale Vergadering Noord-Brabant/Limburg.

Het pastorale werkveld ligt in de kerkdorpen Kruisland (behorende bij de burgerlijke gemeente Steenberg), Oud Gastel en Stampersgat (beiden behorende bij de burgerlijke gemeente Halderberge). Deze dorpen liggen in een agrarisch gebied met lichte industrie en zijn gelegen in de nabijheid van de stad Roosendaal.

De protestantse gemeente vormt een minderheid op de religieuze landkaart van de regio.

De protestantse gemeente bestaat per 01-01-2011 uit 95 lidmaten (waarvan 6 passief geregistreerd), 160 doopleden (51), 48 overige leden (23), en 64 leden (27) die ingeschreven staan bij een ander kerkgenootschappen of waarvan niet bekend is of ze elders zijn ingeschreven. De protestantse gemeente omvat 225 pastorale eenheden.

De opbouw van het actieve ledenbestand toont in vergelijking met de cijfers uit 2005 een forse vergrijzing. Er zijn in de afgelopen jaren in het verzorgingsgebied van de Gemeente weinig nieuwe huizen gebouwd, waardoor instroom van met name jonge gezinnen ontbreekt. De ervaring leert dat de meeste leden die instromen zich na een bezoek van een gemeentelid uit laten schrijven.

Gemiddelde leeftijden (01-01-2011):

	Mannen	Vrouwen
Oud Gastel/Stampersgat	47,3	50,0
Kruisland	51,5	43,1
Gemeente totaal	48,2	48,2

De Gemeente beschikt over een kerkgebouw in Oud Gastel. Dit is één van de mooiste nog in gebruik zijnde Waterstaatszaalkerkjes van Zuid-Nederland.

Dit is dan ook een Rijksmonument. In 1999 is de kerk grondig gerestaureerd, is de consistorie gerenoveerd en er is een nieuw gedeelte aan de consistorie gebouwd. De consistorie doet tevens dienst als ontmoetingsplaats voor kerkleden en is ook beschikbaar voor verhuur ten behoeve van andere activiteiten.

De Gemeente heeft twee begraafplaatsen in eigendom. In Oud Gastel is deze buiten de bebouwde kom gelegen, omringd door een karakteristieke heg en voorzien van een mooi smeedwerk hek. Hierdoor is deze begraafplaats als rijksmonument aangewezen.

De tweede is gelegen bij het voormalige kerkgebouw in Kruisland. Beide zijn nog actief in gebruik.

1.2 SOCIALE KAART BURGERLIJKE GEMEENTEN

1.2.1 *Kruisland*

Kruisland behoort tot de burgerlijke gemeente Steenbergen. De gemeente Steenbergen bestaat uit de kernen: Steenbergen, Kruisland, De Heen, Dinteloord en Nieuw Vossemeer. Het gemeentebestuur heeft haar zetel in de kern Steenbergen.

De kern Kruisland had 1-1-2010 2.265 inwoners, van deze inwoners is 3% lid van de protestantse gemeente.

Voor de kern Kruisland is geen grotere groei dan de autonome groei voorzien. (aanwas door geboorte overschot.) Voor zover bekend zijn er slechts enkele plannen voor woningbouw voor de kern Kruisland in voorbereiding.

De gemeente Steenbergen en de kern Kruisland in het bijzonder hebben een agrarisch karakter. Voor de grotere voorzieningen zoals ziekenhuis e.a. is men aangewezen op Roosendaal.

Het winkelaanbod in Kruisland is zeer mager en loopt nog verder terug, de bevolking is aangewezen op de voorzieningen in Steenbergen en in mindere mate in Roosendaal en Oud Gastel.

1.2.2 *Oud Gastel / Stampersgat:*

Deze dorpen behoren tot de gemeente Halderberge. Deze gemeente bestaat naast de kernen Oud Gastel en Stampersgat uit Oudenbosch, Hoeven en Bosschenhoofd. Het gemeentebestuur zetelt in Oudenbosch.

De kern Oud Gastel had op 1-1-2010 7200 inwoners
De kern Stampersgat had op 1-1-2010 1220 inwoners
In de kernen Oud Gastel en Stampersgat is 3,4% respectievelijk 2,3% lid van de protestantse gemeente.

In Oud Gastel en Stampersgat zijn er plannen voor het herinrichten van het centrum. Hierbij is een beperkte uitbreiding van het woningbestand voorzien. Het is echter onduidelijk of de plannen binnen de dekkingsperiode van dit beleidsplan worden gerealiseerd. Er wordt dan ook geen instroom anders dan door verhuizing of geboorte voorzien.

Het karakter van de kernen Oud Gastel en Stampersgat is die van een plattelandsgemeente met het accent op land- en tuinbouw en lichte industrie.

Ten zuiden van de A17, maar nog wel binnen de grenzen van Oud Gastel, is verdere industriële activiteit in ontwikkeling na de gezamenlijke aanleg met Roosendaal van het industrieterrein Borchwerf 2. Hier bevinden zich met name logistieke bedrijven.

In de overige kernen van de gemeente komt ook bosbouw voor en vinden toeristische activiteiten plaats.

Oud Gastel is van oudsher een knooppunt voor de diverse busverbindingen in de regio.
protestantse gemeente Gastel & Kruisland 1.0 2

Het winkel aanbod in de kern Oud Gastel is goed en gevarieerd. Het vervult een kleine regio functie.

Voor de grotere voorzieningen is men ook aangewezen op Roosendaal.

Stampersgat heeft weinig winkelvoorzieningen.

2 ORGANISATIE:

2.1 Leden statistiek

Gegevens Scippio per 1-1-2011

Ingeschrevenen:

Totaal geregistreerd:	432 personen
Totaal passief geregistreerd	107 personen
Totaal afwijkend geregistreerd	61 personen (voorkeurlid elders)
Totaal lokaal geregistreerd	4 personen (gasten / predikant / organist)

Meelevend geregistreerd 260 personen

Bij onderstaande cijfers zijn alleen de meelevend geregistreerde personen in ogenschouw genomen.

Kerkelijke staat leden:

Belijdende leden	89
Doopleden	109
Geboorte leden	24
Meegeregistreerde	38

Leeftijdsopbouw:

0 - 9	15	5.8%
10 - 19	22	8.5%
20 - 29	12	4.6%
30 - 39	25	9.6%
40 - 49	53	20.4%
50 - 59	40	15.4%
60 - 69	56	21.5%
70 - 79	24	9.2%
80 - 89	12	4.6%
90 - 99	1	0.4%

Oorspronkelijk kerkelijke gezindte:

Ned. Hervormde kerk	202	77.7%
Geref. Kerken	9	3.5%
Protestants (PKN)	13	5.0%
Rooms katholiek	31	11.9%
Niet bekend/overig	5	1.9%

2.2 Organisatie: Structuur

2.2.1 Bestuur

De protestantse gemeente Gastel en Kruisland wordt bestuurd door een kerkenraad die bestaat uit:

3 ouderlingen, 3 diakenen, 2 ouderling – kerkrentmeesters en 1 predikant.
Uit hun midden wordt het moderamen gekozen, welke tenminste bestaat uit
1 ouderling, 1 diaken, 1 ouderling – kerkrentmeester en de predikant.

Organisatie:

Conform de plaatselijke regeling kiest de kerkenraad ieder jaar uit haar midden het moderamen met een preses, scriba en een assessor. In het moderamen zijn alle ambten vertegenwoordigd.

De kerkenraad benoemt ook een notulist uit haar midden, deze behoeft geen lid van het moderamen te zijn.

- De kerkenraad omvat een drietal disciplines:
- De consistorievergadering onder leiding van de predikant draagt zorg voor het geestelijk leven en de pastorale kant van de gemeente.
- Het College van Kerkrentmeesters beheert de stoffelijke zaken van de kerk
- De diaconie is verantwoordelijk voor haar, in de kerkorde, toebedeelde taken en voor het bevorderen van het algemeen maatschappelijk welzijn.

De genoemde disciplines lichten ieder hun eigen beleid toe, en hebben separate bijeenkomsten.

2.2.2 *Samenkomsten kerkenraad*

De kerkenraad komt, onder normale omstandigheden, verdeeld over het jaar tussen de acht en tien keer bij elkaar, waarbij elke kerkenraadsvergadering wordt voorbereid door het moderamen.

Het moderamen stelt de agenda van de kerkenraadsvergadering samen. Alle kerkenraadsleden kunnen agendapunten bij het moderamen aanmelden.

De agenda van de kerkenraadsvergadering omvat operationele zaken en meer geloofsinhoudelijke zaken. Vaste agendapunten zijn verslagen van de drie in de kerkenraad vertegenwoordigde disciplines.

Het moderamen en/of het kerkelijke bureau dragen zorg voor verspreiding van de agenda en van de overige agendastukken.

De opening en sluiting van de kerkenraadsvergadering wordt wisselend door één van de kerkenraadsleden verzorgd.

Ook de notulen worden wisselend door één van de kerkenraadsleden verzorgd.

Om de discussies zuiver te houden wordt bij agendapunten waarbij de preses persoonlijk of vanuit zijn ambt is betrokken, het voorzitterschap (tijdelijk) overgedragen aan secundus. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat de preses en secundus niet tot dezelfde discipline behoren.

De notulen van de vergaderingen worden per toerbeurt door één van de kerkenraadsleden verzorgd, het kerkelijke bureau draagt zorg voor de archivering.

Naast de eigen kerkenraadsvergaderingen is de kerkenraad vertegenwoordigd in diverse fora:

- Centraal Kerkenraadoverleg (CKO) met de combinatiegemeente Oudenbosch,
- Centraal College van Kerkrentmeesters (CCK) met de combinatiegemeente Oudenbosch,
- Centraal Diaconie Overleg (CDO) met de combinatiegemeente Oudenbosch,
- Classicale vergadering Classis West Brabant.

Het moderamen vertegenwoordigt de Gemeente in het Centraal Kerkenraadoverleg. Alle kerkrentmeesters en diakenen vertegenwoordigen de Gemeente in het CCK respectievelijk het CDO.

Afgevaardigden (primus en secundus) naar de Classis West Brabant worden tweejaarlijks conform het door de Classis vastgestelde rooster voor de ambten uit de kerkenraad gekozen. De keuze wordt vastgelegd in de notulen.

2.2.3 Verkiezing en benoemingen

Kerkenraadsleden kunnen worden benoemd voor 4 jaar, volgens de kerkorde is de maximale zittingstermijn 12 jaar.

Onze gemeente kan, als het nodig is voor de continuïteit van de bestuurskracht, dispensatie aanvragen voor verlenging van deze maximale termijn.

Het rooster van aftreden van de kerkenraadsleden is voor het eerst vastgesteld per 1 juli 1997 en is overeenkomstig de ordinanties van de kerkorde.

In de oneven jaren, om de twee jaar treedt een evenredig deel van de kerkenraad af.

Het rooster van aftreden is vastgelegd in de notulen en wordt bewaakt door de scriba.

In deze planperiode is het periodiek aftreden in 2011, 2013 en 2015.

De kerkenraad doet een oproep voor kandidaten en draagt zelf kandidaten voor bij vacatures in de kerkenraad. Deze procedure is volgens de plaatselijke regeling en ordinantie voor verkiezing van ambtsdragers.

Bij het vervullen van vacatures dient gericht gezocht te worden naar personen met de nodige leidinggevende, besturende, representatieve kwaliteiten en/of de nodige inhoudelijke betrokkenheid voor de betreffende functie.

Het is wenselijk om bij het zoeken naar kandidaten voor een vacature ook rekening te houden met de geografische herkomst, Kruisland enerzijds en Oud Gastel/Stampersgat anderzijds, om de kerkenraad ook op dit punt een afspiegeling van de gemeente te laten zijn.

2.2.4 Kerkelijk bureau

Naast het bijhouden van de diverse administraties en de verspreiding van de agenda en de overige agendastukken, ontvangt en sorteert het kerkelijke bureau de post, maakt een postlijst met pre advies over de afhandeling en stuurt deze wekelijks per mail aan de kerkenraadsleden. Alle post is voor alle kerkenraadsleden toegankelijk doormiddel van een postmap die voor kerkenraadsleden in de consistorie ter inzage ligt.

3 EREDIENST

3.1 Inleiding

Gemeente zijn

Gemeente van Jezus Christus zijn betekent voor ons het samenkomen in de eredienst, gastvrij zijn zoals onze Heer gastvrij is, het beter leren kennen van het geloof en het dienen van mensen binnen en buiten de kerk met onze mogelijkheden. Kortom: we willen een vierende, gastvrije, lerende en dienende gemeente zijn.

Het centrum van de gemeente is de eredienst. Waar ruimte gemaakt is voor het horen naar God, wordt ruimte gemaakt voor het horen naar mensen. De Heilige Geest wordt gegeven aan de gemeente en daarbinnen worden mensen gezegend met gaven. Het is de taak van de kerkenraad om de samenhang in het leven en werken van de gemeente te bevorderen. De kerkenraad coördineert en brengt eenheid aan en houdt het besef levend waar het nu eigenlijk om gaat, wat het hart van de zaak is. Het gaat er om het leven te richten op de omgang met God, de gemeenschap met elkaar en de dienst in de wereld. Op die manier kunnen mensen aan de weet komen dat er een geheim is, waardoor we met vertrouwen kunnen leven.

De positie van de kerk.

De maatschappelijke rol van de kerk is kleiner geworden de laatste decennia, vooral omdat het aantal leden van de kerken die nu de Protestantse Kerk in Nederland vormen, is afgenomen en de secularisatie de invloed van de kerk in de samenleving heeft ingeperkt.

Hier ligt een uitdaging om toch op een creatieve manier present te zijn in onze omgeving.

Het proces van individualisering heeft tot gevolg gehad dat voor veel leden de binding met de kerk zwakker is geworden. Geloven is meer een individuele kwestie geworden.

Toch kunnen mensen de meerwaarde ervaren van het horen bij een gemeente en het bezoeken van de kerkdiensten en andere activiteiten. De gemeente kan een plaats zijn waar je God eert, waar je dingen met anderen deelt, waar je geloof gevoed wordt en waar je gesteund wordt in je dagelijkse christen zijn.

We staan als protestantse gemeente in de traditie van de Reformatie maar we weten ons in het geloof in Christus verbonden met de Rooms-katholieke parochies en met alle christenen in onze woonplaatsen.

3.2 De liturgie

In de liturgie wordt gestreefd naar zowel herkenbaarheid als variatie. Actieve betrokkenheid van de gemeenteleden wordt in de eredienst op prijs gesteld en gestimuleerd. De ouderling van dienst begroet de gemeente en leest de mededelingen voor aanvang van de dienst, een lector verricht de lezingen, de leiding van de kindernevendienst en de kinderen kunnen iets vertellen, de voorbeden kunnen (mede) door ambtsdragers gedaan worden en een diaken of lid van de ZWO-commissie kan de collecte toelichten. Ook zijn er gemeenteleden die voor bijzondere zondagen een liturgisch bloemstuk maken en daar uitleg bij geven. Kerkgangers worden welkom geheten bij de deur.

De gebruikelijke liturgie verloopt als volgt:

- mededelingen
- aanvangspsalme
- bemoediging en groet
- lied
- gebed om ontferming, inclusief drempelgebed
- lofzang
- gebed om de heilige Geest
- lezingen uit OT en NT gevolgd door liederen
- verkondiging
- lied

- gebeden, stil gebed en Onze Vader
- inzameling van de gaven
- slotlied
- zegen.

3.3 Gemeentezang en muziek

Door de samenwerking met de protestantse gemeente te Oudenbosch zijn er momenteel twee organisten, die afwisselend in de kerkdiensten de gemeentezang begeleiden. Voor de gemeentezang maken wij gebruik van het Liedboek van de Kerken en daarnaast de Evangelische Liedbundel. De zang wordt begeleid door orgelspel. Het kerkgebouw leent zich niet voor een groot koor, maar wel voor het Protestants kerkkoor uit Oudenbosch, een zanggroep of andere muzikale begeleiding dan het orgel. Op feestdagen en bij bijzondere diensten stellen we muzikale bijdragen door musici of een gelegenheidskoor bestaande uit gemeenteleden en/of anderen zeer op prijs.

3.4 Doop en Avondmaal

De bediening van de heilige doop wordt voorafgegaan door een doopgesprek en vindt plaats tijdens een zondagse eredienst. In de liturgie volgt de doop op de voorbereiding. Aan de doopouders wordt bij het eerste kind een kinderbijbel (m.n. de Kijkbijbel van het NBG) aangeboden en bij een volgend kind een boekje met bijbelverhalen. Het is ons beleid doopouders die randkerkelijk of minder betrokken zijn en lid zijn van onze gemeente toch de gelegenheid te geven hun kinderen te laten dopen na een intensief doopgesprek ook met betrekking tot de beloften die de ouders doen tijdens de doopdienst.

Wij vieren minstens 6 maal per jaar het heilige avondmaal. Ook gemeenteleden die nog geen belijdenis hebben gedaan, leden van andere kerken en kinderen zijn welkom bij het avondmaal. Uitgenodigd worden "allen die de Heer liefhebben". Tijdens de viering rond de tafel wordt naast de wijn ook druivensap aangeboden en om hygiënische redenen zijn er ook kleine bekertjes voor wie daar (vanwege verkoudheid e.d.) gebruik van wil maken.

3.5 Bevestiging van ambtsdragers

Normaal gesproken worden ambtsdragers bevestigd op de eerste zondag van juli in de oneven jaren (2011, 2013, 2015). In bijzondere omstandigheden kan afscheid of bevestiging van een ambtsdrager ook op een ander moment in het jaar plaatsvinden.

3.6 Trouwdiensten

Een trouwdienst vindt alleen plaats na één of enkele gesprekken van het bruidspaar met de predikant. Nadat het huwelijk gesloten wordt voor de burgerlijke overheid, kan in de kerk Gods zegen worden gevraagd. Bij de invulling van de dienst worden ideeën van het bruidspaar op prijs gesteld voor zover ze binnen het geheel van een kerkelijke dienst passen. Andere levensverbintenissen dan het huwelijk tussen man en vrouw kunnen in onze gemeente in principe niet worden ingezegend. Gedurende de planperiode kan dit, als de kerkenraad hier behoefte toe voelt of als er signalen uit de gemeente komen, opnieuw in discussie worden gebracht.

3.7 Technische mogelijkheden

Wij gebruiken als gemeente een geluidsinstallatie niet alleen in de kerk maar indien gewenst ook in de consistorie. Tevens kunnen we beschikken over een beamer voor presentaties. De kerk heeft 70 zitplaatsen en de sinds de restauratie in 2001 uitgebreide consistorie biedt plaats aan maximaal 50 mensen. Bij bijvoorbeeld een kerkdienst voorafgaande aan een begrafenis of een trouwdienst kan het aantal zitplaatsen in de kerk worden aangevuld met

plaatsen in de consistorie, waar men de dienst kan volgen d.m.v. een beamer. Het beleid is er op gericht om de aanwezige technische middelen zoveel mogelijk te benutten.

3.8 Kindernevendienst

De kindernevendienst is ontstaan uit de zondagsschool.

Huidige situatie:

Nevendienst wordt gehouden tijdens alle diensten, zowel om 9.00 uur als om half elf. Het gehele jaar door.

De kinderen komen met ouders naar de kerk en blijven in de dienst tot net voor of na de schriftlezing. Dit is vaak afhankelijk van welke lezing en wat de predikant hiermee kan voor de kinderen.

De kinderen gaan naar de consistorie voor hun eigen dienst.

De nevendienst bestaat uit een verhaal op maat met een verwerking. De verwerking kan bestaan uit; tekenen, kleuren, zingen, knippen en plakken. Ook een speciaal verwerkingsblad wordt wel gebruikt, vooral door de oudere kinderen in de groep.

In de meeste gevallen keren de kinderen terug naar de eredienst tijdens of na de collecte, waarbij soms aan de gemeente wordt getoond wat er is gemaakt of verteld wat er is behandeld, andere keren gaan de kinderen terug naar hun plaats bij de ouders.

Gemiddeld nemen op dit moment 3 kinderen deel aan de nevendienst activiteiten. In bijzondere diensten zoals b.v. doopdiensten kunnen er meer kinderen zijn door bezoekers van buitenaf.

Doel:

Verhalen uit de bijbel begrijpbaar maken voor kinderen uit de verschillende leeftijdsgroepen. De verwerking dient om dit extra te accentueren en de kinderen in contact te brengen met de geloofsbeleving vanuit de Protestantse kerk. Op kinderniveau worden zij voorbereid op verdere ontplooiing van hun geloofsbeleving.

Een secundair doel is kinderen in contact te brengen met de eredienst

Beleid:

Het beleid is er opgericht de nevendienst activiteiten te continueren. Wij willen proberen de activiteit in stand te houden ook bij minimale belangstelling.

Het afgelopen jaar was er minimale belangstelling.

Het beleid is om op pedagogisch verantwoorde manier en met verantwoorde methoden de geloofsbeleving van de jonge kinderen van onze gemeente te stimuleren met als doel te komen tot basis voor hun geloofsbeleving op latere leeftijd.

Nieuw beleid;

- Kinderen en hun ouders aan gaan schrijven vanaf de leeftijd van 4 jaar. De groep is vrij jong op dit moment wat bij een jongere instroom geen leeftijdsproblemen zal geven.
- Kinderen jonger dan 4 jaar kunnen gebruik maken van de oppasdienst, mits ouders van te voren even aangeven wanneer zij hier gebruik van willen maken.
- Minimaal één keer per jaar schrijven we alle ouders met kinderen in de basisschoolleeftijden aan bij bijzondere activiteiten in de hoop interesse te wekken voor de nevendienst.
- Het gebruiken van audiovisuele middelen als video, cd, cd-rom e.d. via de beamer.

Extra activiteiten:

Eredienst

- Met de schaarse hoeveelheid deelnemende kinderen is het voor de leiding van de kindernevendienst moeilijk extra activiteiten te organiseren bij speciale diensten, er kan slechts een zeer geringe inbreng zijn vanuit de nevendienst.
-
- Pasen; Gestreefd wordt om gemiddeld 1 x per 2 jaar aan het paasontbijt deel te nemen. Deze wordt door de kostersgroep georganiseerd voor nevendienst en gemeenteleden.
- Oogstdienst; hierbij verleent de nevendienst ook assistentie. De kinderen spelen hierbij een geringere rol. De leiding van de kindernevendienst vraagt de kinderen in de wat oudere leeftijd om mee te helpen met de fruitschaaltjes te maken. Het bezorgen wordt door gemeenteleden en kerkenraadsleden gedaan.
- De nevendienst neemt jaarlijks deel aan de "actie schoenendoos" deze vindt plaats in het najaar.
- Tijdens iedere nevendienst bijeenkomst is er een collecte ten behoeve van een doel dat met jeugd te maken heeft. Sinds 2011 hebben we gekozen voor het project "Redt een gezin". Dit met behulp van de deurcollectes van de 9.00 uurs diensten.
- Alle kerkelijke jeugdleden tot 18 jaar krijgen vanuit de kindernevendienst een kaartje voor hun verjaardag.
- We stellen voor om voortaan het bloemetje vanuit de kerk bij een geboorte te laten bezorgen door een leidster van de nevendienst, zodat er gelijk kennis gemaakt kan worden en eventueel de oppasmogelijkheid aan te bieden.

Structuur:

De nevendienst wordt aangestuurd en gefinancierd door de diaconie; door jaarlijkse verslaglegging en bezoek aan een kerkenraadsvergadering wordt verantwoording afgelegd aan de kerkenraad.

4 PASTORAAT EN GEMEENTEOPBOUW

4.1 Inleiding

De pastorale zorg van de gemeente wordt verzorgd door de predikant en de pastorale ouderlingen. De gemeente is pastoraal ingedeeld in 3 wijken. De pastorale ouderlingen hebben ieder een eigen wijk als aandachtsgebied.

De pastorale ouderlingen, de mensen die bezoekwerk doen en de predikant komen met enige regelmaat samen.

Diverse activiteiten gebeuren in samenwerking met de andere kerkenraadsleden en de predikant, maar de aandacht van de pastorale ouderlingen gaat in het bijzonder uit naar:

- het begeleiden van de kerkdiensten als ouderling van dienst
- het waarnemen waar pastorale aandacht nodig is
- het bevorderen dat de gemeente een gemeenschap vormt
- het helpen van de gemeente om naar buiten gericht te zijn (in haar diaconale en missionaire roeping).

4.2 Ouderen

De ouderen boven de 70 jaar worden rondom hun verjaardag bezocht door de wijkouderling en boven de 80 jaar door de predikant. We willen het stimuleren dat in de gemeente zowel ziekte als andere ernstige zaken worden doorgegeven aan de ouderlingen en de predikant. Onder de ouderen is er ook behoefte aan onderling contact. We willen hiervoor kaders scheppen, zo nodig in samenwerking met onze zustergemeente Oudenbosch. De creacochtend en de bijbelkring in Oud Gastel, de ouderensoos en de PCOB in Oudenbosch zijn mede bedoeld om in deze behoefte voorzien.

4.3 Jongeren

Het is belangrijk dat we ons erop bezinnen wat onze gemeente kan betekenen voor jongeren. Na de kindernevendienst verliezen zij vaak (een tijdlang?) het contact met de kerk. Er wordt samen met de gemeente Oudenbosch een gesprekskring voor jongeren georganiseerd. We willen bezien of er in samenwerking met de gemeente van Oudenbosch ook andere activiteiten opgezet kunnen worden waar zij belangstelling voor hebben.

4.4 De middengroep

Vaak in beslag genomen door een drukke werkring of druk gezinsleven is deze leeftijdsgroep niet sterk vertegenwoordigd in de kerk. We willen zoeken naar wegen om hen laten merken dat de kerk geen overbodige optie is, maar iets om prioriteit aan te geven, in ieder geval op zondag. We willen ermee voortgaan om minstens jaarlijks een welkomstdienst te houden waarvoor minder betrokken gemeenteleden in het bijzonder worden uitgenodigd.

4.5 Nieuw ingekomenen

Het kerkelijke bureau heet leden van de Protestantse Kerk in Nederland die pas in onze plaatsen zijn komen wonen, welkom door middel van een brief. Zij worden eveneens bezocht door een vrijwilliger, die met hen een vragenformulier doorneemt. Daarbij wordt ook aangegeven wanneer men passief in plaats van actief geregistreerd wil staan en of men bezoek van de predikant op prijs stelt. We willen met enige regelmaat ontmoetingsavonden beleggen in het bijzonder voor nieuw ingekomenen.

4.6 Catechese en toerusting

Al lijkt het bij dit onderdeel van gemeente zijn in de eerste plaats te gaan om leren, ontmoeting op regelmatige basis en (onderling) pastoraat spelen ook een grote rol. Catechese vindt plaats binnen het kader van de combinatie met de protestantse gemeente te Oudenbosch. Zodoende treffen jongeren leeftijdsgenoten. Naast de bijbelkring die elke maand in Oud Gastel wordt gehouden voor een groep trouwe deelnemers zijn er ook kortlopende kringen (cursus of leerhuis) rond speciale thema's. Elk half seizoen is er een nieuw aanbod. Deze kringen worden meestal gehouden in Oudenbosch. Het gaat hier niet alleen om geloofseducatie maar ook om het samen brengen van mensen die in het geval van deze thema-kringen vaak ook een gemeenschappelijke belangstelling hebben. We willen zo mogelijk wijkbijeenkomsten bij een van de gemeenteleden thuis of in de consistorie organiseren.

4.7 Gemeenteavonden

Gemeenteavonden hebben als doel de onderlinge ontmoeting van gemeenteleden en de bezinning rond een relevant onderwerp. Hierbij kan het gaan om beleid of financiën, maar ook over onderwerpen die allen op de een of andere manier aangaan. Te denken valt aan zending en werelddiakonaat, oecumene, maatschappelijke vraagstukken, de beleving van eredienst en sacramenten, enz. Eenmaal per jaar wordt zo'n gemeenteavond samen met Oudenbosch georganiseerd, afwisselend gehouden in de kerk van Oud Gastel en in die van Oudenbosch. Ook wordt eenmaal per jaar een gemeenteavond alleen voor onze gemeente georganiseerd.

4.8 Oecumene

Gezien de vanouds zeer rooms-katholieke omgeving is oecumene een vanzelfsprekende zaak. Op 4 mei is er jaarlijks een oecumenische herdenkingsdienst in de Laurentiuskerk te Oud Gastel. Ook houden we elk jaar een oecumenische viering in de week van gebed voor de eenheid van de kerken. Eenmaal per jaar is er een overleg met het kerkbestuur van de Laurentius parochie.

5 DIACONIE

5.1 Inleiding

De diaconie is een onderdeel van de kerkenraad, "met een rechtspersoonlijkheid toegeruste instelling ten dienste van het diaconaat".

De diaconie bestaat uit drie diakenen naar functie verdeeld: voorzitter, secretaris en penningmeester. De taken worden in onderling overleg verdeeld, evenals de vertegenwoordiging naar andere organen.

5.2 Doelstelling

De diaconale doelstellingen zijn:

- Het betrachten van onderling dienstbetoon.
- Het verlenen van bijstand, verzorging en bescherming aan wie dat nodig hebben.
- Het deelnemen in arbeid ten behoeve van het algemeen maatschappelijk welzijn.
- Het signaleren van knelsituaties in de samenleving.
- Het bevorderen van de zorg voor het behoud van de schepping.
- Het vervullen van een diaconale taak wereldwijd.

5.3 Taken

De diaconale doelstellingen worden bereikt door het uitvoeren van de volgende taken:

1. Het vervullen van de taken in de eredienst zoals:
  - het mede voorbereiden van de voorbeden.
  - het inzamelen van de collectegelden.
  - het vervoer voor en na de dienst van gemeenteleden zo dit nodig is.
  - het helpen bij het heilig avondmaal
  - het gebruik van plastic bordjes en bekertjes zoveel mogelijk vermijden.

Omdat ook kinderen aan het heilig avondmaal worden genodigd, en er mensen zijn die om welke reden dan ook geen alcohol gebruiken, wordt er naast wijn ook druivensap aan geboden. Naast de grote beker ook in kleine bekertjes i.v.m. hygiëne.

2. Het onderhouden van contacten met ouderen en zieken.
  - het bezorgen van de wekelijkse bloemen uit de dienst.
  - het verzorgen, zij het al dan niet met de diaconie van Oudenbosch, van maaltijden voor de senioren in de gemeente om de sociale contacten te onderhouden.
  - het bieden van de mogelijkheid tot deelname voor senioren en/of zieken aan een speciale vakantieweek.
  - in de adventstijd wordt een bezoek gebracht aan senioren of zieken met een presentje, waaronder het bijbelsjaarboekje.
  - met de oogstdienst worden senioren en zieken een fruitbakje gebracht, of kunnen ze aan de oogstmaaltijd deelnemen.

3. Diaconale fondswerving

Diaconie

- Het invullen van het collecterooster met collecten voor diaconale doelen en deze samen met het college van kerkrentmeesters voorleggen aan de kerkenraad. Het kerkelijke bureau coördineert en combineert de diaconale en kerkrentmeesterlijke doelen.
  - uitzoeken, opzetten en begeleiden van diaconale projecten.
  - fondswerving voor diaconale projecten, ook wereldwijd en zonodig samen met andere gemeenten.
  - begeleiden en op elkaar afstemmen van eventuele projecten door ZWO commissie en diaconie
4. Het stimuleren en betrekken van gemeenteleden bij het diaconale werk.
- waaronder het stimuleren en ondersteunen van initiatieven die gericht zijn op het welzijn van de gemeenteleden
  - stimuleren van de gemeenteleden tot het versturen van paasgroeten aan gevangenen in binnen en buitenland
  - organiseren van een gemeenteavond rond een diaconaal thema, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten. Gestreefd zal worden om dit minimaal 1 keer per jaar te doen.
  - begeleiden van de kindernevendienst en de ZWO commissie waar nodig.
  - Beiden rapporteren via de diaconie aan de kerkenraad.
5. Het beheren, of doen beheren van bezittingen en vermogen.
- het beleid is er op gericht om het diaconale vermogen waardevast in stand te houden, jaarlijks zal er een groei worden nagestreefd op het inflatie peil.
  - Bijzondere baten zoals uit verkoop van onroerend goed zullen aan het vermogen worden toegevoegd om in de toekomst ook de diaconale taken optimaal te kunnen blijven uitvoeren.
  - Er wordt gestreefd naar een goede beleggingsmix voor het diaconale vermogen, het vermogen kan worden belegd in onroerend goed onbebouwd, vast renderende waarden, deposito's en spaarproducten. In aandelen mag maximaal 20% van het vermogen worden belegd in fondsen met beperkte risico's.
  - Ook het beleggen in maatschappelijk – ethische fondsen behoort tot de mogelijkheden, deelname in oikokrediet kan worden overwogen even als het stimuleren van gemeenteleden tot het participeren in ethische fondsen voor het micro krediet.
6. financiële en administratieve verplichtingen.
- voeren of laten voeren van een deugdelijke administratie
  - opstellen of doen opstellen van begroting en jaarrekening binnen de daarvoor gestelde termijnen.
  - opstellen van het beleidsplan.
7. Diaconaal pastoraat.
- in de pastorale taken van de predikant is ook een deel diaconaal werk vervat. De diaconie zal, als de kerkrentmeesters hierom vragen, na onderling overleg beslissen of het dat betreffende jaar mogelijk is een bijdrage te leveren aan de kosten voor de predikant, dit in verhouding met de tijd die de predikant besteedt aan diaconale taken.

5.4 ZWO

Waar staan de begrippen Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking nu eigenlijk voor?

Bij zending kunt u het beste denken aan ondersteuning van kerken en kerkelijke organisaties over de gehele wereld. Hierbij wordt vooral aandacht gegeven aan de

Diaconie

verspreiding van het Christelijke geloof, het verzorgen van theologische opleidingen en het geven van Christelijk onderwijs.

Werelddiaconaat richt zich op de stoffelijke zaken: het geven van medische hulp en het verstrekken van goederen bij rampen.

Ontwikkelingssamenwerking wil verandering van de structuren die mensen tot armoede dwingen aanbrengen. Onderwijs, op veel gebieden, kan een enorme verbetering geven op de langere termijn, waardoor de bevolking van de bedoelde landen zelf een menswaardige samenleving kunnen opbouwen

Van bovenstaande beschrijving gaat onze ZWO commissie uit bij haar activiteiten

De commissie wil in nauwe samenwerking met de commissie van de zuster gemeente Oudenbosch de activiteiten en acties ondersteunen en helpen opzetten.

Het deel Werelddiaconaat wordt vooralsnog door de diaconie behartigd, verder werkt zij veel samen met de diaconieën van de Gemeente Gastel & Kruisland en Oudenbosch.

De ZWO commissie valt onder verantwoordelijkheid van de diaconie en doormiddel van een inhoudelijk en financieel verslag legt zij jaarlijks verantwoording af aan de kerkenraad.

6 COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS

6.1 Inleiding

Het beheer van stoffelijke zaken niet zijnde diaconale zaken van de gemeente berust bij het college van kerkrentmeesters. Het college heeft ten doel taken uit te voeren in overeenstemming met de geldende richtlijnen, zoals deze vastgelegd zijn in de kerkorde, de ordinantie 3 de ambten en 11 vermogensrechtelijke aangelegenheden en de plaatselijke regeling.

De hierin beschreven taken voor het college van kerkrentmeesters staan in bijlage 1.

Het college van onze gemeente bestaat uit 3 leden, alle drie ouderling-kerkrentmeester.

6.2 Financieel beheer

De voornaamste doelstelling en tevens grootste aandachtspunt van het college is het financieel gezond houden van de gemeente. Een secundaire doelstelling hierbij is het serviceniveau aan de gemeente op peil te houden.

Randvoorwaarden voor een goed financieel beheer zijn:

- het beschikken over voldoende liquide middelen;
- het vermogen en reserves zodanig beleggen dat het hoogste rendement wordt gegarandeerd, met zo weinig mogelijk risico's;
- Beheer over het verjaardagfonds, een fonds dat aanvullende gelden ter beschikking kan stellen voor doelen die niet uit de normale kerkrentmeesterlijke begroting kunnen of mogen worden gefinancierd.

6.2.1 *het beschikken over voldoende liquide middelen*

Voor het beschikken over voldoende middelen is het college van kerkrentmeesters afhankelijk van diverse giften en bijdragen, te weten:

- Vrijwillige bijdragen middels deelname aan de landelijke actie kerkbalans. Hierbij is het streven om jaarlijks de ontvangsten te laten stijgen met minimaal 2 % boven het inflatiecijfer van het voorgaande jaar.
- Wekelijkse collecten voor kerkbeheer en diaconie (75% kerkbeheer - 25% diaconie)
- Het versturen van acceptgiro's bij speciale gelegenheden (o.a. Paas- en oudejaarscollecte).
- Het versturen van acceptgiro's voor bijzondere doelen en ter dekking van bijzondere kosten, zoals kosten van de kerkklok, Quotumbijdrage, administratiekosten door passieve leden.
- Giften (o.a. Joppe van Poortvlietfonds voor het fonds predikantsplaats, bijdrage van jarige leden aan het verjaardagfonds, bijdragen aan het onderhoudsfonds kerk en begraafplaatsen, bijdragen voor algemeen werk.)
- Subsidies en bijdragen door (kerkelijke) overheden
- Subsidies en bijdragen voor onderhoud/in stand houden monument.

Bij collecten wordt het gebruik van collectebonnen gestimuleerd. Er zijn vellen met bonnen van €0,60 en €1,00 beschikbaar. Een vel bestaat uit 20 bonnen.

We willen het opnemen van erfstellingen en legaten in het testament van onze leden stimuleren. Aan deze actie zal jaarlijks aandacht worden besteed middels een stukje in de kerk(balans)klok.

De vrijwillige bijdrage wordt grotendeels (52%) door middel van internet bankieren betaald. Van de mogelijkheid tot automatische incasso en het betalen via acceptgiro wordt minder (ieder 21%) gebruik gemaakt. Het gebruik van automatische incasso's zal worden gestimuleerd door onze gemeenteleden nadrukkelijk op de voordelen hiervan te wijzen, en zo het versturen van acceptgirokaarten zoveel mogelijk te beperken.

Onduidelijk is hoelang acceptgiro's nog zonder extra kosten kunnen worden gebruikt. Als extra kosten voor het gebruik van acceptgiro's aan de orde is zal naar actief naar andere betaalmethoden worden gezocht.

De betaal- en spaarrekening van het college zijn ondergebracht bij het SKG. Voor het storten van het contante (collecte) geld wordt nog een rekening bij de Rabobank aangehouden.

Via de SKG kan een webwinkel, SKG Collect, worden opgezet waarmee gemeenteleden bijvoorbeeld collectebonnen of wijn kunnen bestellen en direct afrekening. Via SKG Collect is het voor gemeenteleden ook mogelijk betalingen voor kerkbalans of speciale collecten te doen. Een eventuele introductie van SKG Collect zal in overleg met onze zuster gemeente van Oudenbosch worden onderzocht.

Voordeel van SKG Collect is dat we niet meer afhankelijk zijn van de gelijktijdige verspreiding van acceptgiro's met de kerkklok, waardoor een betere spreiding voor het inzamelen van gelden door de diaconie, zwo-commissie en kerkrentmeesters mogelijk wordt.

6.2.2 Beleggingen

Beleggingen gebeuren in eurofondsen.

Er wordt gestreefd naar een mix van beleggingsproducten zoals spaarrekeningen, deposito's, obligaties en gelimiteerd aantal aandelen fondsen.

De kerkrentmeesters dienen te beleggen in risicomijdende fondsen. Dit vindt in de praktijk plaats door gelden weg te zetten in de vorm van obligaties en deel te nemen in fondsen met een beperkt risico.

Op basis van de laatste marktontwikkelingen zal de beleggingsstructuur nader onderzocht dienen te worden op rendementeffectiviteit.

Streven blijft een vermogenstijging binnen de mogelijkheden van kerkelijk beleggen.

Voorkeur bij het beleggen heeft de SKG als financiële dienstverlener, voor zover zij marktconforme of hogere tarieven kunnen bieden.

6.2.3 Verjaardagfonds.

Momenteel wordt door het kerkelijke bureau op of rond de verjaardag van een lid ouder dan 16 jaar een brief gestuurd met de felicitatie namens de gemeente. In de brief staat ook een korte uitleg over het verjaardagfonds en bij de brief is een felicitatie kaart gevoegd en een acceptgiro voor een eventuele gift. Leden die jonger zijn dan 16 jaar ontvangen alleen een felicitatiekaart.

Uit het fonds worden ondersteunende aanschaffingen gedaan voor kerk en eredienst die niet in de begroting zijn opgenomen.

6.2.4 Algemeen

De Jaarrekening van het college van kerkrentmeesters en van de diaconie is onderwerp van controle door een controlecommissie van de combinatie met de protestantse gemeente te Oudenbosch, samengesteld uit ervaren controlemedewerkers. Deze commissie geeft een uiteindelijke comptabele goedkeuring aan de documenten. Het college streeft ernaar deze goedkeuring jaarlijks tijdig (voor 1 mei) te verkrijgen, opdat sprake is van goed financieel beheer en er voldaan kan worden aan alle in de kerkorde gestelde termijnen.

De Gastel & Kruisland vertegenwoordigende leden van de controlecommissie worden door de kerkenraad benoemd op basis van hun deskundigheid en financiële ervaring. Het beleid van de kerkrentmeesters is om de kerkenraad steeds een capabele kandidaat voor te dragen.

6.3 Het beheer van de onroerende goederen

Het college heeft het beheer over één kerkgebouw en twee begraafplaatsen.

Kerkgebouw Oud Gastel

Hier is sprake van een rijksmonument. Het betreft een "waterstaatskerkje" met 70 zitplaatsen en 10 reserve plaatsen en beschikt over een representatieve consistorie (geen onderdeel van het rijksmonument), die dienst doet bij gemeenteavonden, kerkenraadsvergaderingen, koffiedrinken na kerkdiensten, pastorale, diaconale en culturele bijeenkomsten en manifestaties. Ook is de ruimte geschikt voor activiteiten van de combinatie en andere organisaties.

Het kerkgebouw en consistorie beschikken over een gebruiksvergunning in het kader van veiligheid en brandpreventie, ook is er een ontruimingsplan.

Een calamiteitenplan zal in het begin van de planperiode worden opgesteld en aan de kerkenraad voorgelegd.

In 1999-2000 is de kerk totaal gerestaureerd en de consistorie door nieuwbouw vergroot en gerenoveerd. In dit project is meer dan € 272.300,- geïnvesteerd

Om dit prachtige en praktische gebouw in goede staat te houden is eind 2001 een 10 jarig onderhoudsplan opgesteld en aangemeld bij de rijksoverheid voor de BROM regeling. Totale kosten voor deze 10 jaar zijn begroot op € 82718,- Hiervan is €63.677,- onder de BROM-regeling gesteld. 50% hiervan is subsidiabel gesteld.

Voor de eigen bijdrage aan de Bromregeling en het groot onderhoud aan de consistorie is in 2001 een "onderhoudsfonds kerkgebouw" gevormd.

Ieder jaar valt een deel ter grote van de eigenbijdrage aan de Brom regeling vrij voor de exploitatie.

Na afloop van de BROM-regeling kan vanaf 2012 een beroep worden gedaan op de BRIM regeling. Aanvragen hiervoor zullen in overleg en samenwerking met de architect worden opgesteld en ingediend.

Door middel van jaarlijkse donaties uit de algemene middelen aan het onderhoudsfonds worden middelen gereserveerd voor grootonderhoud aan de consistorie.

De voorzieningen voor een ringleiding voor slechthorenden zijn bij de restauratie aangelegd en in de afgelopen planperiode is de benodigde apparatuur aangeschaft.

Het college zal, indien mogelijk, jaarlijkse stortingen doen in het orgelfonds om in de lopende of komende planperiode over te kunnen gaan tot vervanging van het elektronische orgel.

Het college streeft ernaar het kerkgebouw, voornamelijk voor culturele doeleinden, te verhuren. De consistorie kan gehuurd worden voor familiebijeenkomsten, vergaderingen, cursussen, trainingen enz.

Jaarlijks zullen de tarieven welke zijn vermeld in de tarievenlijst van de Gemeente worden aangepast aan de algemene prijsindex.

De begraafplaatsen worden beiden nog actief ingezet en moeten daarom in ieder geval tot dertig jaar na de laatste begraafing in staat van onderhoud blijven.

Op beide begraafplaatsen zijn plaatsen gereserveerd, zodat de genoemde termijn van 30 jaar ingaat na dat de laatste reservering is omgezet in een daadwerkelijke ter aarde bestelling. Indien de laatste reservering wordt opgezegd, gaat de termijn van 30 jaar in op de datum van de laatste ter aarde bestelling.

De begraafplaats te Oud Gastel is in 2005 aangewezen als rijksmonument en heeft voor de naaste toekomst nog voldoende begraafcapaciteit. Een aantal plaatsen kan door ruiming vrij worden gemaakt.

Op de begraafplaats te Oud Gastel zal indien nodig in de planperiode een voorziening voor het bijzetten van urnen worden gecreëerd.

De kosten van het bijzetten van een urn dienen kostendekkend te worden gecalculeerd.

De grond waarop de begraafplaats is gevestigd is eigendom van de diaconie en wordt om niet in bruikleen afgestaan aan het college van kerkrentmeesters.

De toekomst van de begraafplaats in Kruisland is bij de verkoop van het kerkgebouw aldaar voor de korte en middellange termijn gewaarborgd. In deze planperiode dient een onderzoek naar de toekomst van de begraafplaats te worden gedaan en een lange termijn beleid worden opgesteld. Een van de te onderzoeken opties is overdracht aan de burgerlijke gemeente Steenberg en als exploitatie voor onze gemeente niet meer mogelijk blijkt. Een uitgifte stop van reserveringen tijdens deze studie kan worden overwogen.

De tarieven zullen de komende jaren met een hoger dan het inflatie percentage dienen te stijgen om de sterk toenemende kosten van onderhoud en beheer te kunnen betalen. Deze stijging is verantwoord om te komen tot meer marktconforme prijzen afgezet tegen de tarieven hier in de regio.

Het beleid van de kerkrentmeesters is gericht op de instandhouding van de begraafplaatsen en beschikbaar houden voor de gemeenteleden. De tarifiering gaat uit van een kostendekkende exploitatie.

6.4 Personele aspecten

Het college van kerkrentmeesters is verantwoordelijk voor de volgende inzet van medewerkers die grotendeels door de kerkenraad worden benoemd:

- a. Predikant
- b. Organist
- c. Koster
- d. Kerkelijk bureau
- e. Niet door de kerkenraad benoemde vrijwilligers.

Ad a. Predikant

De gemeente kan een volledige eigen predikant niet financieren. Gekozen is voor een combinatie met de protestantse gemeente te Oudenbosch CA waarbij de kostenverdeling van deze combinatie volgens een in de samenwerkingsovereenkomst vastgelegde berekeningsmethode jaarlijks worden vastgesteld.

De administratie ten behoeve van de combinatie en uitbetaling aan de predikant(en) vinden plaats door de kerkrentmeesters van Oudenbosch.

Momenteel wordt de inzet van de predikant(en) 1 fte op basis van 68,7% Oudenbosch en 31,3% Gastel & Kruisland (2011) verdeeld. Het aantal actieve pastorale eenheden is mede bepalend voor de hoogte van het percentage van de verdeling. Jaarlijks wordt vooraf per 1 januari van het betreffende jaar de exacte verdeling vastgesteld aan de hand van de cijfers van LRP, de ledenadministratie van de PKN.

De kosten van de predikantsplaats zijn door de vorming van de Protestantse Kerk in Nederland fors toegenomen. Mocht er geen compensatie hiervoor komen na de overgangsregeling of als de kosten toenemen door welke andere reden dan ook en hierdoor de exploitatietekorten jaarlijks weer hoog oplopen, zal een heroverweging van de

verhouding van arbeidsinzet met de daarbij behorende kostenverdeling dienen plaats te vinden. Als de combinatie in zijn geheel de kosten niet meer kan opbrengen zal een heroverweging van de omvang van de predikantsplaats in zijn geheel moeten plaats vinden.

Het is momenteel niet mogelijk de kosten van de predikantsplaats te dekken uit de opbrengst kerkbalans. Kerkbalans dekt ongeveer 70% van de kosten die wij aan de combinatie bijdragen.

Een uitgangspunt bij nieuw beleid inzake de predikantsplaats zal zijn dat de kosten hiervoor gedekt kunnen worden uit de opbrengst van de actie kerkbalans c.q. de vrijwillige bijdragen.

Ad b. Organisten

De organist is een door de kerkenraad aangestelde kerkmusicus op vrijwillige basis, volgens de generale regeling als bedoeld in ordinantie 5-6

De organist heeft een belangrijke taak binnen de eredienst en is één van de belangrijke vrijwillige medewerkers van de Gemeente.

Met onze zuster gemeente Oudenbosch zijn afspraken over vervanging bij ziekte en vakantie. De organist van onze zuster gemeente Oudenbosch verzorgt de coördinatie.

De organisten ontvangen uitsluitend een onkostenvergoeding, waarbij wordt aangetekend dat de spelende organist hier vaak van af ziet of terugstort als gift.

Ad c. Kusters

De traditionele inzet van kusters in dienstverband is heden ten dage niet mogelijk voor gemeenten van onze omvang.

Om de taken van de koster uit te voeren is een kusterswerkgroep in het leven geroepen. Momenteel wordt het kusterschap door 3 vrijwilligsters vervuld.

De vrijwilligers die het kusterswerk doen voor de gemeente ontvangen hiervoor een kostenvergoeding. Een gedeelte hiervan wordt weer teruggestort.

Het vele werk dat deze vrijwilligers moeten verzetten, staat in generlei wijze in verhouding met de vergoeding die zij hiervoor ontvangen.

Het beleid ten aanzien van het werken met een kostersteam met vrijwilligers zal worden voortgezet.

Ad d. Kerkelijk bureau.

Op het kerkelijke bureau worden financiële administraties, ledenadministratie en verjaardagfondsen van de gemeente en het archief gevoerd.

Ook ondersteunt het kerkelijke bureau op verzoek de scribe en de kerkenraad. Tevens ondersteunt het kerkelijk bureau de diaconie bij het opstellen van de begrotingen en jaarrekeningen. (Is dit een activiteit namens het kerkelijk bureau, of als kerkrentmeester met inhoudelijke kennis van begrotingen en jaarrekeningen?)

Het kerkelijk bureau wordt thans bemand door een ouderling-kerkrentmeester, die hiervoor een bescheiden vrijwilligersvergoeding ontvangt. Het is geen beleid dat het kerkelijk bureau door een lid van het college van kerkrentmeesters wordt bemand.

De financiële administratie wordt gevoerd met het programma Cashflow. Hiervoor heeft het kerkelijk bureau een licentie aangeschaft.

Voor de ledenadministratie is het kerkelijke bureau in het bezit van het ledenprogramma Scipio. Ook hiervoor is een licentie aangeschaft.

De PKN komt in het begin van de planperiode met een eigen ledenadministratiepakket LRP, dat zonder extra kosten voor een beperkt aantal ambtsdragers en/of andere gemeenteleden toegankelijk is. Mutaties in de ledenadministratie moeten vanuit Scipio aan de LRP worden doorgegeven. Als Scipio geen meerwaarde meer biedt t.o.v. de LRP kan op een geschikt moment volledig worden overgestapt naar de LRP.

Uitwisseling van gegevens tussen de LRP en Scipio verloopt via internet.

Bij de komst van het nieuwe ledenprogramma van de PKN kan een training door het kerkelijke bureau en andere betrokkenen noodzakelijk zijn alvorens er overgestapt kan worden.

Ad e. Overige vrijwilligers

Het college van kerkrentmeesters streeft ernaar de inzet van vrijwilligers aan te moedigen. Vrijwilligers zijn onmisbaar bij het uitvoeren van zowel de kerkrentmeesterlijke als andere kerkgerelateerde activiteiten en taken zoals actie kerkbalans, rondbrengen kerkklok, onderhoud kerkhof en gebouwen, bezoek nieuw ingekomenen en andere hand en spandiensten.

Aandachtspunt is dat door het kleine aantal echt betrokken leden (de kerkgangers) er dikwijls een beroep op dezelfde groep vrijwilligers wordt gedaan.

De vrijwilliger is een van de pijlers waarop de gemeente rust, ook de ambtsdragers kunnen worden aangemerkt als vrijwilliger, en zij investeren veel tijd in de gemeente zonder hiervoor een materiële vergoeding te ontvangen.

Er wordt naar gestreefd de vrijwilligers eenmaal per twee jaar te bedanken voor hun inzet door het organiseren van een gezellige avond met een hapje en een drankje.

6.5 Kansen en bedreigingen

Kansen

De volgende kansen zijn aanwezig:

- Een goed instroombeleid, met het bezoeken van de nieuw ingekomen leden kunnen deze als actieve leden voor onze gemeente behouden.
- Wellicht kunnen door nadrukkelijker buitenkerkse activiteiten minder gemotiveerde leden actiever bij de kerkgemeente worden betrokken.
- De consistorie in Oud Gastel kan nadrukkelijker een ontmoetingsplaats worden voor de gemeente.
- Het meer samenwerken met de rooms katholieke kerk kan wellicht leiden tot efficiënter gebruik van het kerkgebouw. Ook de oecumene kan hierbij beleidsmatig als kans worden gezien.
- Het meer gebruiken van het kerkgebouw voor culturele doelen, muziekuitvoeringen e.d. kan ook tot efficiënter gebruik leiden.
- Het meer gebruiken van de consistorie voor andere dan kerkelijke activiteiten zal ook hier tot efficiënter gebruik leiden.

Bedreigingen

- Een afnemende betrokkenheid van de leden en afnemende aanwezigheid in de kerk (die overeenkomen met de landelijke trends) kan de kerkrentmeesters dwingen te overwegen om te streven naar een fusie met de protestantse gemeente te Oudenbosch of tot het aangaan van een streekgemeente.
- Een eventuele sterkere groei van de combinatiegemeente Oudenbosch zal leiden tot weliswaar lagere kosten, maar ook tot een lager dienstverleningsniveau van de predikant. Als bedreiging geldt dan dat dit lagere niveau een lagere bijdrage van de leden aan kerkbalans kan inluiden.
- De vergrijzing van de kerkbezoekers met name uit Kruisland, maar ook van de gehele kerkgemeente kan ertoe leiden dat jonge nieuw in gekomen leden liever naar een grotere kerkgemeente gaan in naburige plaatsen als Steenberg, Oudenbosch en Roosendaal. Dit betekent uiteindelijk dat wel uitstroom zal plaats vinden, maar geen instroom.
- Een kleiner ledenbestand van de "middengroep" kan leiden tot een probleem bij de vervulling van de bestuurlijke functies.

7 NIEUW BELEID

Al met al staat de huidige protestantse gemeente te Gastel & Kruisland op een belangrijk punt, hoe kunnen wij als gemeente functioneren en overleven.

Het beleid op korte termijn zal in ieder geval ingaan op de kansen:

- Nadrukkelijker zal samenwerking worden gezocht met de katholieke gemeenschap
- Binnen de kerkenraad zal worden overlegd hoe jongeren, jong volwassenen en de middengroep meer bij de kerk betrokken kunnen worden.
- Binnen de kerkenraad nagaan hoe het voor de middengroep aantrekkelijk kan worden gemaakt om binnen de kerk actief te worden. Het zal anders steeds moeilijker worden om gekwalificeerde bestuurders te vinden voor het vervullen van vacatures in de kerkenraad.
- Actief blijven benaderen van de nieuw ingekomen leden om hen zo veel mogelijk te betrekken bij onze gemeente.

Om te komen tot nieuw beleid voor de lange termijn zal nadrukkelijk gekeken moeten worden naar een verdere samenwerking tussen de diverse kerkgemeenten in de regio. In eerste instantie is de combinatiegemeente Oudenbosch hiervoor de meest logische partner. Wel moet er voor worden gewaakt dat binnen het werkgebied van de gemeente de mogelijkheid blijft bestaan om de eredienst te bezoeken.

Vanuit de Synode of de Classis moet een visie komen over de samenwerking tussen kleinere kerkgemeenten waarbij, minimaal een gedeeltelijke, zelfstandigheid gehandhaafd blijft.

Voor het verantwoord invullen van een volledige predikantsplaats is een minimum aantal actieve kerkleden noodzakelijk. Dit minimum aantal zal in de toekomst alleen maar stijgen, waarschijnlijk naar een aantal dat wij als combinatie niet meer kunnen bieden.

Nieuwe richtlijnen ten aanzien van de kleine gemeenten binnen de Protestantse Kerk in Nederland zullen zo spoedig mogelijk worden beoordeeld op hun gevolgen voor onze gemeente en de combinatie, en de mogelijke gevolgen voor het te voeren beleid.

Voor de protestantse gemeente te Gastel & Kruisland zijn er op korte termijn bestuurlijk geen grote problemen te verwachten. Financieel is sprake van een redelijk gezonde gemeente vanwege de aanwezige reserves, maar de te verwachten tekorten op middel en langere termijn (5- 10 jaar) nopen wel tot maatregelen om deze financieel gezonde positie te behouden. Hiervoor kan het nodig zijn om vanaf 20?? ingrijpende maatregelen te nemen. Deze maatregelen kunnen onder andere inhouden een vermindering van de pastorale zorg en/of het terug brengen van het aantal kerkdiensten. Op termijn zal hiervoor door de colleges van de combinatie een beleidnotitie worden opgesteld aan de hand van de meerjarenbegroting.